

Bizottsági beszámoló

PPK Kutatásetikai Bizottság (KEB)

2020

Az 1. táblázatban bemutatott adatok alapján a KEB-hez beérkezett kérelmek száma meghaladta az 500-at, amely jól tükrözi, hogy a KEB tagjainak munkaterheltsége igen nagy. Ugyanakkor azt is jelzi, hogy sok kutatást folytatnak a PPK oktatói, s így a bizottság munkája rendkívül fontos.

A járvány kitörésekor és a rendkívüli intézkedéseket követően a KEB elég rövid időn belül számos "rendkívül sürgős" kérelmet kapott, melyek az aktuális helyzethez igazodva „azonnali” vagy rövid időn belüli kezdést jelöltek meg. Ez rendkívül rövid elbírálási időket tett szükségessé, mely extrafeltételnek – a kérelmek színvonalától függően – eleget tettünk. Megközelítőleg a 2020-ban beadott kérelmek közül 70 kutatás foglalkozik (akár érintőlegesen akár teljes egészében) a járvány hatásaival.

Az online térbe kerülő vizsgálatok esetében számos új kérdés merült fel, így pl. interjúk készítése milyen online felületen valósulhat meg, ill. az ilyen típusú kutatásokban hogyan oldható meg az adatvédelem, adatbiztonság, személyes adatok kezelése.

A járványtól függetlenül is nagy kihívást jelentenek kutatásetikai szempontból azok a kérelmek, amelyek nem Magyarországon élő és nem magyar személyeket céloznak meg, főként, ha ezek személyes adatok kezelésével is járnának.

A második félévben a KEB munkatársai egy olyan – Qualtrics-os – felület létrehozásán és tesztelésén dolgoztak, amely megkönnyítheti a kérelmek leadását, ill. az ehhez kapcsolódó adminisztratív munkát. A formai és tartalmi elemeket egyaránt hangsúlyozó olyan rendszer kialakítása a cél, amely minimalizálja a formai hibákat, és amely elősegíti, a lényegi tartalmi elemek azonosítását is. Ezt azért látjuk igen fontosnak, mert még ebben az évben is számos olyan kérelem érkezett, amelyben a témavezető a hallgatóra bízta (ellenőrzés nélkül) a kitöltést.

További nehézség, hogy a téli szünet előtt hatalmas mennyiségben érkeznek kérelmek, és a téli szünetig rendelkezésre álló idő nagyon rövidnek bizonyul arra, hogy a kérelmek, ill. a javítások és elfogadások még a szünet előtt megtörténjenek.

A KEB tagjai egyetértenek abban, hogy szükségszerű lenne a bizottság létszámát növelni, és bizonyos területek (pl. kognitív pszichológia, szociálpszichológia) kutatásmódszertanában és kutatásetikai kérdéseiben járatos kollégákkal tovább bővíteni a létszámot.

1. táblázat: A 2020-ban beérkezett kérelmek, kiadott engedélyek és az adatkezelés forgalmának számadatai.

Beérkezett kérelem

559

Ebből

Elfogadva	504
Elutasítva	5
A kérelmező nem küldte a kért javítást	1
Engedély visszavonva	2
TUKEB/SOTE	3
Még nem zárult le	43
Kiadott engedély	504
Ebből	
Bíráló nem kért javítást	337
Egy javítás	143
Két javítás	18
Három javítás	6

Egy bírálóra jutó kérelem 34 db

Átlagos elbírálási idő, ahol a bíráló nem kért javítást 8 nap

Az adatkezelési forgalomra jellemzők az alábbiak:

Beérkezett emailek	2631
Ebből	
Formai javításra visszaküldött kérelmek	371
Még nem lezárult kérelmek	116
Lezárult kérelmek	1518
KEB szervezési levelek, egyéb munkaügyek	626
Elküldött emailek	4217

2021. február 25.

Dr. Kökönyei Gyöngyi
 habil. egyetemi docens
 a KEB elnöke